

Gemeente Utrecht
Afdeling Gezonde Leefomgeving
t.a.v. mevrouw [REDACTED]

Kenmerk : 2019-1/MMK/110935
Datum : 8 mei 2019
Onderwerp : GGD - advies Woonwijk nabij geitenhouderij

Geachte mevrouw P [REDACTED], Beste [REDACTED]

De gemeente Utrecht is voornemens een nieuwe woonwijk (Haarrijn) te realiseren op minder dan 2 kilometer afstand van een geitenhouderij. De provincie Utrecht heeft in juli 2018 een geitenstop afgekondigd voor de gehele provincie. Deze geitenstop houdt in dat er geen nieuwvestiging of uitbreiding van geitenhouderijen met meer dan 10 geiten plaats mag vinden binnen de provinciegrenzen. Deze regeling is ingegaan op 11 juli 2018 en geldt in ieder geval totdat meer duidelijkheid is omtrent de oorzaak van de gevonden verhoging van het aantal longontstekingen tot een afstand van 2 kilometer rondom geitenhouderijen én er mogelijkheden zijn om deze oorzaak weg te nemen. Over de omgekeerde werking, dus het plaatsen van nieuwe woningen op een afstand van minder dan 2 kilometer van een bestaande geitenhouderij, heeft de provincie geen uitspraak gedaan.

Na de afkondiging van de geitenstop door de provincie Utrecht is in het najaar van 2018 een nieuw onderzoek gepresenteerd in het kader van de zogenaamde VGO onderzoeken (Veehouderij en Gezondheid Omwonenden). Naar aanleiding van dit laatste onderzoek heeft de landelijke GGD werkgroep Veehouderij en Gezondheid een landelijk advies opgesteld. Hierin is ook aandacht besteed aan de omgekeerde werking, dus het plaatsen van nieuwe gevoelige bestemmingen, waaronder woningen, binnen 2 kilometer van een bestaande geitenhouderij;

Advies GGD met betrekking tot geitenbedrijven: afstand tussen geitenhouderij en gevoelige bestemmingen

In Nederland krijgen gemiddeld 14 tot 15 op de 1000 mensen longontsteking. In het onderzoek Veehouderij Gezondheid Omwonenden bleek eerder dat een klein deel van deze longontstekingen geassocieerd is met het wonen in de buurt van een geitenhouderij. De nieuwste onderzoeksresultaten bevestigen deze associatie tussen longontsteking en wonen in de buurt van een geitenhouderij. De GGD vindt het zorgelijk dat dit signaal wederom aangetoond is, ook omdat niet duidelijk wat hiervan de oorzaak is.

Totdat er meer duidelijkheid is over de oorzaak van de longontsteking en een integrale aanpak, adviseert de GGD het voorzorgsbeginsel toe te passen en terughoudend te zijn met uitbreiding of nieuwvestiging van geitenhouderijen in de buurt van gevoelige bestemmingen (zoals woningen, kinderdagverblijven en scholen). *Andersom geldt ook dat geadviseerd wordt terughoudend te zijn met het plaatsen van gevoelige bestemmingen in de buurt van bestaande geitenhouderijen. Dat betekent dat gemeenten wordt geadviseerd om in hun besluitvorming het risico op longontsteking mee te wegen.* Op basis van de onderzoeksresultaten is het risico op longontsteking groter naarmate de afstand tot een geitenbedrijf kleiner is. Tot een afstand tot 2 kilometer blijft het risico vergroot.

Aanvullend onderzoek is nodig om inzicht te krijgen in effectieve bronmaatregelen tegen het meer voorkomen van longontstekingen rondom geitenhouderijen.

Met dit advies beoogt de GGD geen nieuwe of hogere gezondheidsrisico's te laten ontstaan totdat er meer duidelijkheid is over de te nemen maatregelen om dit risico te beperken. Welke maatregelen dat zijn hangt af van het vervolgonderzoek naar de oorzaak van het gevonden verband.

Voor de gemeente Utrecht betekent dit concreet; GGD regio Utrecht sluit zich aan bij het landelijke GGD-advies en adviseert de gemeente Utrecht om het risico op longontsteking mee te wegen in de uiteindelijke besluitvorming rondom de nieuwe woonwijk Haarrijn en het voorzorgsbeginsel toe te passen.

Met vriendelijke groet,

Monique Pasnagel
Adviseur milieu en gezondheid
GGD regio Utrecht